

ART WORKSHOP - A REAL POSSIBILITY FOR CHILDREN'S CREATIVE DEVELOPMENT

Abstract: Art workshop is an association between lecturers and Pedagogics of Musical Education students. It is established for the purpose of working with primary and fifth - and sixth-grade students in their spare time. It works in two directions. First - university students realize musical plays called music lectures with certain topics and they perform them in front of students whereas the students take an active part in them, have fun and learn new things about music art while listening to live music in concert halls. Second examining children's interest in different fields of art. Children who would like to paint, make applications, masks and costumes, children instruments, write verses or music to a fixed topic or "draw" a fairy-tale hero with music are divided into small groups (studios). A different student is in charge of each group. The "output" can be used to realize a combined original production between students and children made only by the participants themselves. The effect is in the development of creativity in children, establishing problem solving skills needed in different situations, developing mental activity and last but not least - team work. Thus children aggression and fear are reduced, the students become rational and active people confident and happy from the results.

Author information:

Liuba Zlatkova

Chief Assistant PhD

Konstantin Preslavsky – University of Shumen

Department of musical education

✉ l.zlatkova@shu.bg

🌐 Bulgaria

Keywords:

art workshop, creativity, performance, lecture

Детството е периодът, в който се формират основите на човешката ценностна система. Създават се моделите на поведение на бъдещата личност, залагат се качествата на социалния междуличностен контакт. Детето получава информация за живота посредством общуване с възрастните, чрез играта с връстници, чрез досега си със света на изкуството. Моделите на поведение и отношенията в семейството създават собствените му модели на поведение, които пряко резонират в поведенческата роля, която детето заема в досега си със социалността в лицето на съответната детска група.

Формалните и неформални групи имат своя йерархия, която се състои от хора (деца) с различни личностни качества. В зависимост от големината на групата, тя може да има един или двама, а понякога и повече силни и доминиращи личности, които се стремят да подчинят останалите на своята воля и желанията си. Колкото по-голяма е групата, толкова по-голяма е и възможността за конфликти между личностите с доминиращи качества, което от своя страна води до натрупване на емоционално напрежение и сблъсък на интереси. Групите с по-малък състав - от 5 до 7 - 8 деца по-рядко стават обект на вътрешни сблъсъци и агресия. В тях вътрешната йерархия е ясна и диференцирана, лидерът е един и поведенческите роли са разпределени равномерно.

За развитието и създаването на емоционално благополучие в детските групи един от най-важните фактори е изкуството. Самото то допринася в най-голяма степен за духовното развитие на бъдещия човек. В това отношение е необходимо да се насочи стремежът на

обществото към творческото развитие на детето, към създаване чрез изкуството на естетически критерии за красивото и грозното в живота.

Сдружение „Работилница за изкуство” обединява усилията на университетски преподаватели и студенти от педагогически специалности с артистични наклонности да работят с деца от НУВ и V и VI кл. Работилницата предлага създаване на възможност за занимание на децата с изкуство по избор в свободното им време. Тя *не е* алтернатива на участието им в извънурочни форми на работа в у-ще или школи по изкуствата. Вместо това тя има за цел всяко училище да има клубове или ателиета по интереси, свързани с изкуствата, в които да се създава собствен продукт и да се развива креативността на отделното дете.

Формите на работа, които се предлагат са :

- а) индивидуална работа с деца с различни потребности;
- б) ателиета по изкуство (група деца – 5 – 10 с двама ръководители - студенти);
- в) музикални лектории;

Тези форми на работа са ориентирани към свободното време на децата и е добре да се реализират в условията на кабинет или училищна стая в у-щето, в което учи детето.

В оптимален вариант всяко училище, поддържащо проекта може да има 3 такива *клуба*:

- 1) музика - създаване на песни, танци, изработване и свирене с ДМИ и др.;
- 2) пластика и приложни изкуства - декори, костюми, аксесоари и др.;
- 3) сценичен - сценарии и проекти за празници и представления.

Третото ателие на практика обобщава създаденото в останалите две и създава цялостен продукт, който да има сценична реализация. Ателието е ориентирано към интересите и потребностите на децата да се себеизразяват. В зависимост от наклонностите и желанията на децата от едно ателие се изработва приблизителен план, в който основната цел е да се твори. Тъй като децата са различни и имат различни настроения в определен момент, то активността в часа на ателието се поддържа чрез гъвкаво преливане на дейностите от една в друга. Идеята е да се достигне до един цялостен продукт, създаден от децата, в който те да бъдат и автори на приказка, и композитори, и художници, а в последствие – режисьори и артисти.

По отношение на музикалните лектории, стремежът е да се реализират музикални представления, наречени *лектории* от студенти по определена тема и да се изнасят пред деца. Децата да вземат активно участие, като се забавляват и научават нови неща за музикалното изкуство, възприемайки жива музика в концертна зала. Информацията която децата усвояват е необходимо да бъде поднесена по достъпен за тях начин и с помощта на различни нагледни материали. *Музикалните лектории* са форма на работа, в която със средствата на концерта се обогатяват знанията на децата за изкуството. Тя е действен процес, в който вземат участие всички присъстващи. Децата - зрители заедно с водещите се превръщат в участници в представлението. Този тип лектории може да прерастне в комбиниран спектакъл, който да бъде представен пред друга детска група, дом за деца, родители, свободна публика или др. подобни.

По отношение на ателиетата по изкуство първата стъпка е свързана с проучване интереса на децата в различни области на изкуството. Децата, които имат желание да рисуват, апликират, създават маски и костюми, да правят сами детски музикални инструменти или да създават стихове и музика по определена тема или да „рисуват” с музика определен приказен персонаж се отделят на малки групи (на принципа на ателиетата). В тези, образно казано "работилници" те се превръщат в „композитори”, „художници”, „писатели”, „артисти”. С децата се работи както групово, така и индивидуално.

Работата на групите в едно училище е обединена от обща тема, която предварително се избира от децата и в зависимост от техните интереси задачите се разпределя и координират. Всяка от групите се ръководи от двама студенти, които насочват и консултират, помагат на децата да достигнат до една идея, да я реализират и приведат в действие. Студентите – ръководители е необходимо да имат желание за работа с деца, да притежават съответните

знания и умения за ръководене на ателие по изкуство. Ролята на ръководителите е да подтикнат децата да открият потенциала си, да го изразят чрез средствата на едно или няколко изкуство, да се социализират, да си помагат взаимно, да придобият гъвкавост и могат да правят връзки в каквато и да е ситуация. Идеята е децата сами да създадат, да изнесат един музикално-сценичен спектакъл, в който всичките му компоненти да са изработени и сътворени лично от децата, с помощта и активните насоки, давани дискретно от ръководителите на ателиетата, да придобият увереност в собствените сили и радост от постигнатото. Това довежда до създаване на личностни качества, така необходими на всеки човек в живота.

Работата в такива групи е наситена с много емоции. Там децата отиват с нагласата, че ще творят, което осигурява само по себе си непреднамерено усвояване, положителни преживявания. Под формата на игра и забавление те научават много за различните изкуства, за взаимоотношенията и връзките между изкуствата, стават по-наблюдателни, развива се и укрепва въображението. Ателието по изкуство осигурява възможност на децата, участвайки в процеса на работа, да разкриват своите музикални и художествени възможности, като участват активно в изпълнителската, слушателската и творческата дейност. Предоставя им се възможност да се включват в лично значима за всяко дете дейност. Така децата могат да пренесат овладени умения, навици и знания в нови условия, като са поставени в ситуации, в които могат да вземат самостоятелни решения.

Предложените форми на активно педагогическо взаимодействие между студенти и деца съдействат за развиване на креативността и нестандартното мислене, осигуряват се условия за работа в екип. Характеризират се с дискретност на педагогическото присъствие и липса на опекунство. Предоставена е свобода и се зачита позицията на детето.

В ателието са застъпени различни по характер музикални дейности - слушане, пеене, свирене, творчески задачи, които биха съдействали и за по-добрите резултати в часовете по музика.

Очакваните резултати са:

1. Да се изявяват различни наклонности, свързани с музиката и другите изкуства.
2. Участието в различни музикални и художествени дейности по желание ще даде положително отражение в междуличностните отношенията в детската група.
3. Подходящите музикални занимания да съдействат за интелектуалното развитие на децата.